

co w szkole piszczy

Wróciliśmy!

Arch. szk.

Rozpoczęcie roku szkolnego 2017 / 2018

Kolejny rok szkolny przed nami. Z roku na rok coraz dojralsi przychodzimy na rozpoczęcie roku szkolnego. Weseli i wypoczęci po pełnych dwóch miesiącach laby przystosowujemy się do głośniego dzwonka,

do testów, kartkówek i odpytywania przy tablicy. Czy się cieszymy? Z zaliczeń nie, ale w końcu spotkamy swoich przyjaciół, nauczycieli i wychowawców. To właśnie z nimi przebrniemy przez te kolejne dziesięć

miesiący. A to jest najważniejsze!

Czwartego września tuż po liturgii spotkaliśmy się na apelu z okazji rozpoczęcia roku szkolnego. Po wysłuchaniu przemówienia pana Wójta Piotra Selwesiuka,

pani dyrektor, Marii Tomczuk oraz Proboszcza Parafii Prawosławnej w Orli- Sławomira Chwojki spotkaliśmy się w klasach ze swoimi wychowawcami. Trudno było nas uciszyć. Tyle mieliśmy sobie do opowiedzenia!

Krótko omówiliśmy zasady pracy i zachowania w nadchodzących miesiącach, by następnego dnia przystąpić sumiennie do pracy.
Sandra Bowtruczuk

co w szkole piszczy

Fundacja EDM oraz uczniowie klasy 7 szkoły podstawowej i klasy 3 gimnazjum realizują projekt pt. "Chronimy nasze toponimy" dofinansowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

Działania projektu mają na celu zgromadzenie nazw pól, które użytkują mieszkańcy poszczególnych wsi Gminy Orla. Ludziom zamieszkujących pewne terytorium dawniej nie były potrzebne żadne mapy. Każde pole, łąka, las, rzeczka, miały swoje "imię". Są to właśnie toponimy, czyli nazwy własne, których nie ujrzymy na żadnych mapach. Funkcjonują one bowiem w świadomości ludzkiej.

Realizację projektu rozpoczęliśmy w kwietniu 2017 r. Pierwszym etapem pracy było stworzenie map Topczykał, Redut, Szerń i Spiczek. Później jeździliśmy do każdej wsi i zaznaczaliśmy na naszych mapach opisane przez mieszkańców docelowe obszary, fotografowaliśmy je. Kolejny etap naszej pracy polegał na nagraniu prawidłowej wymowy poznanych toponimów. Zapis dźwiękowy pozwoli uchronić te nazwy, by nie odeszły wraz z pokoleniem, dla którego były jedyną orientacją w terenie. Ostatni etap pracy to staranne wykończenie map i segregacja zdobytych informacji oraz warsztaty, podczas których nauczymy się cyrylicy. Poznane toponimy zapiszemy tym właśnie alfabetem.

Sandra Bowtruczuk

Dnia 13 września 2017 roku uczniowie naszej szkoły wybierali opiekuna samorządu uczniowskiego. W tym roku funkcję tę będą pełnić dwie panie: Emilia Gliwa i Wioletta Car-Mirończuk. Natomiast dnia 20 września odbyły się wybory do samorządu uczniowskiego. Uczestniczyli w nich przedstawiciele klas gimnazjalnych oraz IV-VII szkoły podstawowej. W samorządzie uczniowskim wyłoniono też radę wolontariatu.

Oto wyniki:
przewodnicząca - Aleksandra Bowtruczuk (kl. III gimn.);
zastępca przewodniczącej - Aleksandra Rogoza (kl. III gimn.);

skarbnik - Dawid Kukołka (kl. II g.)
kronikarze - Jakub Odziejewicz i Iwona Kaliszuk (kl. VII);
sekcja rozrywkowa - Jakub Stempa (kl. III g.) i Roman Orda (kl. II g.)
Rada wolontariatu:
Dominika Denisiuk, Natalia Kadłubowska, Emil Kaliszuk
Sylwia Pietruczuk, Natalia Kościak

ekologia na co dzień

Różne zjawiska, takie jak zmiana klimatu, kwaśne deszcze, zanieczyszczenia powietrza, niszczenie warstwy ozonowej, globalne ocieplenie i wzrost ubóstwa, dają nam do zrozumienia, że nieprawidłowo korzystamy z bogactwa natury.

Wyobraź sobie, pewnego dnia wychodzisz z domu i wszystko, co widzisz, to kłęby czarnego dymu i żadne drzewa. Wszystko, co słyszysz, to dźwięk samochodów, a nie śpiew ptaków. Nie czujesz zapachu kwiatów, tylko zapach benzyny. Czy takiego chcesz życia?

Aby zmniejszyć ten problem, musisz postarać się być bardziej oszczędnym. Oto kilka pomysłów, jak zadbać o swoje środowisko:

1) Na zakupy zaopatr się w ekologiczną torbę z materiału, a nie z folii.

2) Nie marnuj energii świetlnej - aby wyprodukować prąd, należy spalić węgiel, który wydziela w powietrze szkodliwe gazy.

3) Segregujesz śmieci? Jeśli tak - to świetnie, a jeśli nie - zacznij to robić. Papier, szkło i plastik wrzucaj do oddzielnych pojemników na śmieci.

4) Zacznij oszczędzać wodę. Zakręcaj kran do końca, by nic nie kapało. Zamiast wykąpać się w wannie - weź prysznic

5) Kupuj soki, kremy czy dżemy w szklanych opakowaniach. Plastik zatrafa mnóstwo roślin dookoła, zanim się rozłoży.

6) Nie marnuj papieru! Dobrze wiesz, jak ważne są drzewa w naszym życiu. Bez nich nie mielibyśmy dostępu do świeżego powietrza. Nie niszcz ich. Mądrze gospodaruj każdą kartką papieru, nie zużywając ich niepotrzebnie

Daria Niesteruk

Daria Niesteruk

INTERNET

Konkurs „Drugie życie śmieci”

Tegoroczna edycja akcji *Sprzątanie świata* odbyła się pod hasłem: „Nie ma śmieci, są surowce”. Z tej okazji w naszej szkole przeprowadzono w klasach 4-7 konkurs plastyczno-techniczny pt. „Drugie życie śmieci”. Należało wykonać z odpadów przedmioty użyteczne. W klasach 1-3 zostały przeprowadzone zajęcia edukacyjne o segregacji śmieci.

Na zdjęciu niżej: prace uczniów nagrodzone pierwszym miejscem.

Patrycja Niewińska

Prace uczniów

Arch. szk.

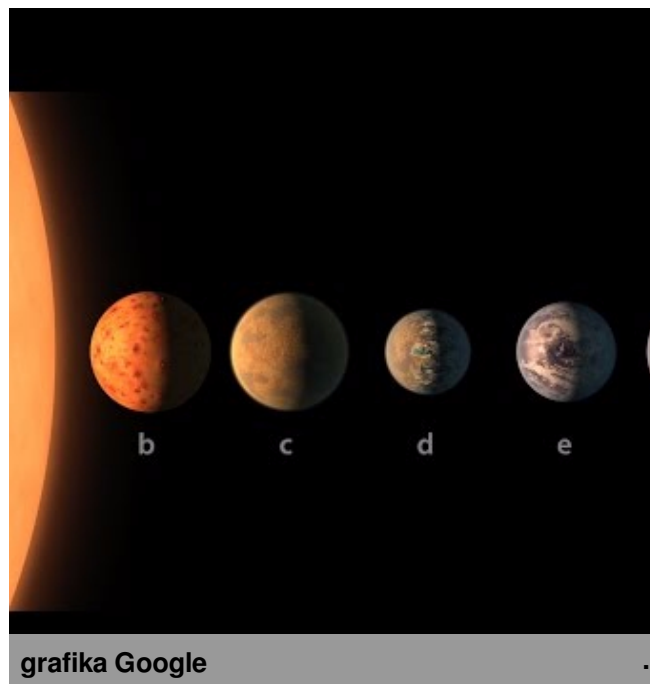
CIEKAWOSTKI NIE Z TEGO ŚWIATA...

Co słycać w kosmosie ?

W ostatnim czasie odkryto aż **siedem** nowych planet w układzie odległym od nas „zaledwie” o 40 lat świetlnych. Mają one rozmiary podobne do Ziemi. Naukowcy przypuszczają, że mogą tam panować ziemskie temperatury, może istnieć woda w stanie ciekłym. Jedną z nich to TRAPPIST-1, tzw. ultra zimny czerwony karzeł, został odkryty w 2015 roku.

Wiadomości wzięte z TVN METEO

Patrycja Niewińska

grafika Google

Zespół redakcyjny tworzą:

Eugenia Bazyluk - red. naczelny
Sandra Bowtruczuk - dziennikarka
Dominika Denisiuk - dziennikarka
Ola Rogoza - dziennikarka
Daria Niesteruk - dziennikarka

Wiktoria Peplińska - dziennikarka
Kinga Rogowska - dziennikarka
Sylwia Piertuczuk - dziennikarka
Natalia Kosciak - dziennikarka
Patrycja Niewińska - dziennikarka
Paweł Pachwicewicz - dziennikarz
Kamil Kubajewski - dziennikarz

Adres redakcji:

Szkoła Podstawowa z dnjb w Orli
 ul. Bielska 32
 17-106 Orla

e-mail: orla-szkola@op.pl

Chińczycy chcą w 2018 r. wysłać lądownika na niewidoczną stronę Księżyca. Półkula ta od dawna intryguje naukowców. Była już zdalnie badana i fotografowana przez kilka wysłanych w tę stronę pojazdów kosmicznych, ale żaden nie wylądował w tym miejscu. Chińczycy zaprojektowali nowy pojazd, który nazywa się Change'e-4. Jego zadaniem będzie zbadanie budowy geologicznej niewidocznej półkuli Srebrnego Globu.

Informacje zdobyte z WP.

Kinga Rogowska

Oto my! Nowy zespół

FOTOGALERIA

UROKI JESIENI... *w obiektywie Darii Niesteruk*

To i owo...

na ułatwienie sobie życia

LIFE HACKS - co to jest?

Oryginalna definicja słowa "lifehack" odnosi się do skryptów, które filtrowały i analizowały dane z e-maili i RSS. Narzędzia takie były używane do synchronizacji plików, śledzenia zadań oraz przypominania wydarzeń z kalendarza. W miarę jak słowo zdobywało coraz większą popularność, definicja się rozszerzała. Dziś każde działanie, które rozwiązuje bądź przyspiesza codzienną czynność lub problem, może być nazwane lifehackiem.

Life Hacks

1. By łatwo wyjąć kartkę z zeszytu, użyj końcówki długopisu i odegnij metalowe pręciki.
2. Nie masz cyrkla na lekcję? Weź spinacz. Odegnij końcówki w różne strony. Włóż w jeden koniec długopis, a w drugi, np. ołówek.
3. Nie masz linijki? Użyj, np. telefonu lub zeszytu, albo rzeczy z kątem prostym.
4. Nie masz gumki? Użyj gumki recepturki, nałóż ją na koniec ołówka.
5. Przed wyjściem do szkoły zjedz, np. jabłko lub banana, by mieć dużo energii.

Kamil Kubajewski i Paweł Pachwicewicz

My, dziewczyny też mamy swoje sposoby na ułatwienie sobie życia Oto kilka z nich:

1. Umieszczenie sody oczyszczonej w małych woreczkach, pomoże zachować w mieszkaniu świeży zapach.
2. Użyj pumeksu, aby pozbyć się zmechaconych elementów na ubraniach.
3. Przymocowanie paska magnetycznego na ścianie łazienki może posłużyć jako dobry organizator do wsuwek.
4. Użyj lakieru do paznokci, by móc łatwiej odróżnić klucze.
5. Aby zrobić ciepły okład, nasyp ryżu do skarpetki i podgrzej w mikrofalówce. Ryż będzie trzymał dłużej ciepło.

Sandra Bowtruczuk

Lektura do poduszki...

Zaczęła się jesień. Pewnie większość z nas poświęca swój wolny czas na wieczór z ciepłą herbatą, kocem i dobrą książką. Z racji chłodu jaki panuje za oknem, polecam do poczytania książkę, która jest warta uwagi.

Opowieść o Hani, która, choć do świąt Bożego Narodzenia jest jeszcze daleko, planuje wigilię w kręgu rodziny, tak jak dawniej chciała jej już nieżyjąca mama. To książka pt: "Szczęście w cichą noc" autorstwa Anny Ficner-Ogonowskiej, wspaniałej pisarki, która w bardzo lekki, ciekawy sposób pisze swoją każdą książkę. Przekazuje nam pewne "ciche lekcje życia". Serdecznie polecam twórczość tej wspaniałej autorki.

Sandra Bowtruczuk